

ҲАМОИШЕ, КИ ИРОДАИ ҚАТЪИИ СИЁСИРО БА АМИҚСОЗИИ ШАРИКИИ СТРАТЕГӢ РАВШАН НАМОИШ ДОД

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев бо даъвати Пешвои миллии халқи туркман, Раиси Халқ Маслиҳати Туркменистон Гурбангулӣ Бердимухамедов 22 август бо сафари корӣ барои иштирок дар ҳамоиши шакли сечонибаи «Озарбойҷон – Туркменистон – Ўзбекистон» ба ин кишвар рафт.

Дар қисмати карбогидридҳои анъанавӣ омӯхтани пешомадҳои кооператсионӣ дар соҳаи баргузор кардани пажӯишҳои геологӣ ва аз худ намудани конҳо дар ҳавзаи Каспий пешниҳод карда шуд.

Куллан зиёд кардани мубодилаи мол ва микёси кооператсияҳои саноатӣ боз як самти бартарини мубодилаи мол ба 40 фоиз расид.

Таъкид шуд, ки гузаргоҳҳои нав бояд боркашони самарабахши инфрасохтори пеш аз ҳама Озарбойҷон, Туркменистон ва Ўзбекистонро таъмин кунанд.

Ҳамчунин нақшаҳо бобати рушди Хатсайри миёна бо иловаи Гузаргоҳи Зангузар дастгирӣ карда шуд.

Пешниҳод гардид, ки ба коркарди муштраки коршиносӣ ба масъалаҳои муҳимтарин оғоз бахшида шавад. Суҳан дар бораи вусъат додани иқтисоди гузаргоҳӣ ва ташкил кардани инфрасохтори замонавӣ логистикӣ, аз ҷумла дар бандарҳои Туркманбошӣ ва Боку, баргузори кардани сиёсати ягонаи тарифӣ, рақамизатсияи амалиёт ва таъмин сохтани назорати борҳо менамояд.

Ҳамчунин нақшаҳо бобати рушди Хатсайри миёна бо иловаи Гузаргоҳи Зангузар дастгирӣ карда шуд.

Пешниҳод шуд, ки минтақаҳои се кишвар ба ҷараёни мазкур аз тариқи таҳти васоати палатаҳои савдоду саноати фаёлона баргузори намудани чорабиниҳои намоишгоҳиву бозорӣ ва мулоқоти корчалоноҳ қалб карда шаванд.

Дар доираи вусъат додани робитаҳои башардӯстона пешниҳод гардид, ки барномаи сечонибаи сайёҳӣ ва мубодилаи фарҳангӣ, ки имкон медиҳад миқдори сайёҳонро аз кишварҳои мо ба давлатҳои се кишвар зиёд кунанд, мероси умумии пурғановати фарҳангӣ, қаробати анъана ва урфу одати халқҳои моро намоиш диҳад, қабул карда шавад.

Дар хотима сарвари давлати мо пешниҳод намуд, ки барои амалан татбиқ сохтани ташаббусҳои пешниҳодшуда ва муоҳидаҳои ба имзорида «харитаи амалиёт» тайёр карда, ҳамчунин механизми воҳуриҳои муштраки вазирон бинобар самтҳои асосӣ ба роҳ монда шаванд.

Бинобар натиҷаи гуфтушунидҳои баргузоршуда Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев, Пешвои миллии халқи туркман, Раиси Халқ Маслиҳати Туркменистон Гурбангулӣ Бердимухамедов ва Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон Илҳом Алиев Ишхороти муштракро қабул карданд.

Дар ҳузори сарварон ҳамчунин меморандум дар бораи ҳамкорӣ дар соҳаҳои нақлиёт ва логистика, киштиосозӣ ва авиатсияи шаҳрвандӣ, шартнома дар бораи ҳамкорӣ байни биржаҳои молу ашёи хом ва ғайра имзо гардиданд.

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев, Пешвои миллии халқи туркман, Раиси Халқ Маслиҳати Туркменистон Гурбангулӣ Бердимухамедов ва Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон Илҳом Алиев барои расонаҳои ахбори оммавӣ вобаста ба натиҷаи гуфтушунидҳои баргузоршуда ишхороти доданд.

Президенти кишвари мо натиҷаҳои пурмаҳсули мулоқоти баргузоршударо балеанд арзёбӣ кард, ки иродаи қатъии сиёсиро бобати амиқ сохтани шарикӣ стратегӣ барои манфиати халқҳои се давлат равшан намоиш дод.

Таъкид шуд, ки дар ҷараёни гуфтушунидҳо ба масъалаҳои рушди гузаргоҳҳои транзитӣ, аз ҷумла истифодаи самарабахши имконияти бандарҳои Туркманбошӣ ва Боку, муштракони ташаққул додани инфрасохтори замонавӣ логистикӣ эътибори махсус дода шуд.

Нақшаҳо бобати истифодаи хатсайрҳои мавҷуда ва пешомаднок дар минтақа ба мақсади амиқсозии қаробати низоми нақлиёти миллий муфассал баррасӣ шуданд.

Таъкид гардид, ки Ўзбекистон чонибдори татбиқ намудани сиёсати ҳамроҳанг дар соҳаи мазкур мебошад.

Пеш аз ҳама ин ба масъалаҳои сиёсати тарифӣ ва фароҳам овардани шароитҳои мувофиқ барои тичорат хангоми баромадан ба бозорҳои байналхалқӣ тааллуқ дорад.

Дар бораи кори муштрак нисбати лоиҳаҳои рушди инфрасохтори логистикӣ ва боркашони бахри аз тариқи баҳри Каспий муоҳида ба имзо расид.

Ҳамчунин мулоқоти сечонибаи Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев, Пешвои миллии халқи туркман, Раиси Халқ Маслиҳати Туркменистон Гурбангулӣ Бердимухамедов ва Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон Илҳом Алиев Ишхороти муштракро қабул карданд.

Дар натиҷаи азхудкунии усулҳои пешқадами таҳсизгузори ва муолиҷа ҳоло амалиёти мураккаби ҷароҳии кўчонидани гурда, эндопротезкунии ва ғайра дар ҳудуди шуъба гузаронида мешавад. Дар ин бобат мунтазамона ба курсҳои тақмили ихтисоси мамлакатҳои хориҷӣ, аз ҷумла, ба Олмон, Русия, Туркия, Куриё, Ҳиндустон ва Озарбойҷон рафтани дутурони филиал аҳамияти калон дорад.

Дар давраи гузаштаи соли 2025 дар марказ 17 ҳазор бемор муолиҷа гирифт, қариб дар 5 ҳазори онҳо амалиёти ҷароҳӣ гузаронида шуданд. Боиси хур-

сандист, ки имкониятҳои моддӣ техникаи филиал бехтар мегардад. Ба қарибӣ дар ин ҷо ба маблағи беш аз 1,9 миллиард сўм бинои нави шуъбаи таҳсиз ва санҷиш бунёд шуда, бо таҷхизоти замонавӣ ангиограф, МРТ, МСКТ ва ғайра таъмин гардид.

Дар чорабинӣ ҳокими вилоят Ботир Зарифов, вазирони ниғаҳдорӣ тандурустӣ Асилбек Худобоев иштирок карда, дар бораи аҳамияти ин ғамхориҳо ҳарф заданд.

Амрулло АВЕЗОВ, хабарнигори «Овози Тоҷик» дар вилояти Бухоро.

Сурати Хидмати матбуоти Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон.

(Давомаш дар саҳ.2).

АВТОВОКЗАЛИ ЗАМОНАВӢ — ДАР ШАҲРИ АФСОНАВӢ

Боиси ифтихору хушнудист, ки таҳти сиёсати дурандешонаи Сарвари давлатамон дар Ўзбекистони Нав сайёҳии дохилӣ ва хориҷӣ ҳамчун сутуни асосии иқтисодиёти миллий ривочу равнақ меёбад. Бинобар ҳамин ба фароҳам овардани инфрасохтор, хосатан хатсайрҳои дилнишину гуворо барои ҳаракати нақлиёти мусофиркашонӣ диққату эътибори махсус дода мешавад.

ШУЪБАИ НАВИ ТАШХИС ВА САНЧИШ

Бояд таъкид кард, ки шуъбаи Маркази тиббии илмӣ-амалии кумаки фаврии ҷумҳурӣ дар Бухоро имрӯз ба аҳолии ҳудуд аз рӯйи 34 равия хидмати ихтисоси намоишгоҳи тиббӣ мерасонад. Дар филиали Маркази тиббӣ барои қабули беморон ва муолиҷаи онҳо 260, дар бахши реаниматсия 68 ҷой фароҳам оварда шудааст.

Дар натиҷаи азхудкунии усулҳои пешқадами таҳсизгузори ва муолиҷа ҳоло амалиёти мураккаби ҷароҳии кўчонидани гурда, эндопротезкунии ва ғайра дар ҳудуди шуъба гузаронида мешавад. Дар ин бобат мунтазамона ба курсҳои тақмили ихтисоси мамлакатҳои хориҷӣ, аз ҷумла, ба Олмон, Русия, Туркия, Куриё, Ҳиндустон ва Озарбойҷон рафтани дутурони филиал аҳамияти калон дорад.

Дар давраи гузаштаи соли 2025 дар марказ 17 ҳазор бемор муолиҷа гирифт, қариб дар 5 ҳазори онҳо амалиёти ҷароҳӣ гузаронида шуданд. Боиси хур-

сандист, ки имкониятҳои моддӣ техникаи филиал бехтар мегардад. Ба қарибӣ дар ин ҷо ба маблағи беш аз 1,9 миллиард сўм бинои нави шуъбаи таҳсиз ва санҷиш бунёд шуда, бо таҷхизоти замонавӣ ангиограф, МРТ, МСКТ ва ғайра таъмин гардид.

Амрулло АВЕЗОВ, хабарнигори «Овози Тоҷик» дар вилояти Бухоро.

Замоне дар минтақаи Ҷўпотаи шаҳри Самарқанд автовокзал арзи вуҷуд дошт, ки ба замона хос набуд. Се сол қабл аз ин дар асоси лоиҳаи меъморӣ замонавӣ, ки ба талаботи байналхалқӣ ҷавобгӯ аст, сохтмони автовокзал қариб дар се гектар майдон оғоз ёфт. Ниҳоят дар арафаи чашни 34-умин солгарди истиқлолияти давлатии Ўзбекистон маросими мутантани ифтитоҳи авто-

вокзали нав баргузор гардид. Бо ҳамин муносибат дар чорабинӣ кормандони соҳаи нақлиёт, намояндагони аҳли ҷомеа, меҳмонону мизбонони шаҳр ва дигарон ширкат варзиданд.

Ба мардуми мо ба тӯйи бо тўёна рафтани одад шудааст, — гуфт ичрокунандаи вази фаи ҳокими вилояти Самарқанд Адиз Бобоев, — далели фикри мо ба истифодабарӣ су-пурра шудани автовокзали

замонавӣ аст. Маҳз дар чорроҳаи Ҷўпота бунёди чунин иншоот ба он хотир, ки минтақаи мазкур шоҳроҳи стратегӣ ба шумор рафта, Самарқандро бо шаҳри вилоятҳои Тошканд, Қашқадарё, Қизилқӯрғон, Бухоро ва Тоҷикистон мепайвандад, муҳим аст. Аз сабаби солҳои зиёд бидуни таъмири тарим мондан автовокзал ба ҳоли табоху нугувор омада буд. Бо дастгирӣ ва

ҷонибдорӣ сарвари давлатамон барои татбиқи тарҳи лоиҳаи меъморӣ замонавӣ қариб 20 миллион долларӣ амриқой сарф шуда, ба нури барқи каммасраф ва стандарти бехатарӣ диққату эътибори махсус дода шуд.

Автовокзал дар чаҳор хатсайри шаҳрӣ, 19 ноҳиявӣ ва 30 байни вилоятӣ мамлакат хидмат хоҳад кард.

Автовокзал метавонад дар як шабонарӯз 100 автобус, 150

микравтобуси замонавӣ ва 300 сабуқравро қабул намояд.

Дар оянда ҳаракати нақлиёт ба самтҳои Самарқанд – Санкт-Петербург, Самарқанд – Панҷакент ва дигар кишварҳои ҳамсоя ба роҳ монда мешавад.

ҲАМОИШЕ, КИ ИРОДАИ ҚАТЪИИ СИЁСИРО БА АМИҚСОЗИИ ШАРИКИИ СТРАТЕГӢ РАВШАН НАМОИШ ДОД

(Аввалаш дар сах. 1).

Дар рӯзномаи гуфтушундҳо вазиҳо оид ба хеле афзудани ҳаҷми мубодилаи мол ва вусъат додани микёси кооператсияи саноатӣ мақоми марказӣ дошад. Таъкид гардида, ки бинобар рағбатнокосии боркашонии тарафайни маҳсулоти босифати истеҳсолгарони миллий ва фароҳам овардани шароит барои татбиқи намудани лоиҳаҳои нави сармоявӣ бо қалби имконияти минтақаҳои се кишвар чораҳо андешида хоҳанд шуд.

Сарварон бобати вусъат додани ҳамкорӣ дар соҳаи истифодаи

сарфакоронаи захираҳои об ва аксуламал ба таҳдидҳои экологӣ ба мувофиқа расиданд. Ғайр аз ин дар соҳаи сайёҳӣ ва табодулотӣ фарҳангӣ барномаи муштарак қабул хоҳад шуд.

Кор бинобар татбиқи намудани қарор ва ҳуҷҷатҳои қабулшуда аз ҷониби вазирон дар пояи «хари-таи амалиёт» татбиқ мешавад.

Дар хотима роҳбари давлати мо махсус таъкид сохт, ки мулоқоти таърихию кунунӣ ба амиқсозии ҳамкориҳои муфиди тарафайни байни се кишвар хидмат мекунад, ба созиш додани гузаргоҳҳои устувори тиҷоратӣ, нақлиётӣ ва энергетикӣ, ҳамчунин тезондани равандҳои қаробати минтақавӣ

муосидат менамояд.

Дар доираи барномаи фарҳангии сафари корӣ Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев, Пешвои миллии халқи туркман, Раиси Халқ Маслиҳати Гурбангулӣ Бердимухамедов ва Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон Илҳом Алиев яқо аз майдончаи маҳсуми шафати Маркази кунгураҳои Минтақаи миллии сайёҳии «Аваза» боздид ба амал оварданд.

Ба меҳмонони олиқадр баромади чапандозони ахалтекинӣ гуруҳи миллии аспасоворони «Галкиниш» намоиш дода шуд.

Гуруҳи дар тамоми ҷаҳон машахури варзишгарони савораи

«Галкиниш» соли равон дар Чашнвораи 47-уми байналхалқии сирк дар Монте-Карло бомуваффақият баромад карда, сазовори мукофоти тиллоӣ гардиданд, онҳо инчунин дар Чашнвораи байналхалқии варзиши халқӣ дар Истанбул хунарнамоӣ карданд.

Ҳамчун нишони эҳтироми амиқ ба мардуми Ўзбекистон Пешвои миллии халқи туркман ба роҳбари давлати мо шутур ва курраи онро, ки рамзи фаровонӣ ва севриву пурӣ мебошад, ҳада кард.

Бо ин сафари корӣ Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ба Туркменистон анҷом ёфт.

Ў.А.

ВИЛОЯТ БА МАРКАЗИ БУЊЁДКОРИҲОИ АЗИМ ТАБДИЛ ЁФТААСТ

Ҳар як мусофир ба шаҳри Фарғона ё шаҳру ноҳияи ин вилоят сафар кунанд, онро куллан ободу зебо ва боҳусну шукуҳи тоза дармеёбад. Зеро он дар чанд соли охир ба маркази корҳои азим табдил ёфтааст, ки сол аз сол вусъати зиёд пайдо менамояд. Барои зисти мардум шаҳраҳои нав пайдо мешаванд, иншоотҳои гуногуни маишӣ арзи вучуд мекунад.

Дарҳақиқат, чашмқоро бинҳои боҳашамату замонавӣ бо ҷилои худ мерабоянд, пайдо шудани боғҳои сарсабзу хуррам ба ҳусни мавзее ҳусни нав зам намудаанд. Хосатан, шомгоҳон бозии кӯдакони зиёдро дар майдончаҳои саропо муҳаққаз дида, кас меҳақад дубора ба дунёи кӯдаки беолоишу беғашии худ баргардад ва аз ин шароити мислаш барои мардум беназир баҳра барад.

Як замон талу теплаҳои агрофи ҳавлиҳои маҳаллаи мо – Миндонобод, ки аксари сокинонаш аз деҳаи Миндон кӯчида омадаанд, ҷои ҷароғҳои хайвонот ва партов маҳсуб меёфт. Ҳоло ин ҷо мисли шаҳристони шудааст ва аҳолиаш низ сол аз сол афзоиш меёбад. Аз шафати ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Миндонобод роҳи мумфаршӣ васеъ мегузаранд, ки мусофирони зиёд тавассути он аз шаҳри Фарғона ба шаҳраки Водил – маркази маъмурии ноҳияи Фарғона ва ба Шохимардон ноҳияи Сӯх мерасонанд. – мегӯяд сокини ин ҷамоат Муродҷон Бугаев.

Тамони намуди техника дар Ўзбекистони Нав мавриди қорбақ қарор гирифтаанд, ки дар кишварҳои пешрафтаи ҷаҳон, мисли Ҷопон, Кореяи Ҷанубӣ, Олмон ва амсоли он тавлид шудаанд. Ҳар қадоми он кори сад касро дар як-ду соат иҷро мекунад. Маҳз бо истифода аз чунин техникаи замонавӣ ва қранҳои баланду нӯлашон дароз бинохӯ сохта мешаванд, ки касро ба ҳайрат мегузорад. Ҳоло дар хонаҳои наву замонавӣ шафати роҳи мошингарди Фарғона – Водил одамон бароҳат зиндагӣ мекунанд. Муродҷон Бугаев мегӯяд, чунин шароитро мардуми мо соҳаи орзу мекарданд ва он имрӯз бар асари сиёсати хирадмандонаи Президент муҳтарам Шавкат Мирзиёев ба воқеият табдил ёфтааст.

Ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Азимободи ноҳияи Олтиариқ низ охира ба маҳаллаи намунавии вилоят табдил меёбад. Дар ин маҳалла қорҳои бузурги созандагиву намунавӣ ба роҳ монда мешаванд, бо азму талоши мардум як қатор қорҳо ба сомон расонида шудаанд, ки ҳаваси касро бедор мекунанд. Аз ҷумла, ба истифода дода шудани бинҳои таълимӣ мактаби рақами 26-умро, ки дорои 360 ҷой мебошад, аз чунин зухуроти наҷиб метавон унвон кард.

Шаҳри кӯҳани Марғелон дар солҳои охир ба майдони сохтмони азим табдил ёфтааст ва ин бехуда нест. Сарвари давлат зими сафари кории худ ба вилояти Фарғона ба масъулини идораҳои марбута, ки бевосита ба анҷоми ин қорҳои азим машғуланд, як қатор вазиҳо додааст. Яке аз онҳо масъули бунёди мавзее «Ўзбекистони Нав»

Нав» дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Наврӯз» таҳти номи «Margilan City Mall» мебошад. Аллакай санги таҷурсии сохтмони ин мавзее, воқеъ дар қанори шаҳри Марғелон гузошта шуда, дар айни замон барои 87 бини баландона, ки 35 ҳазор нафар аҳолии он маскун хоҳанд шуд, қорҳои сохтмонӣ бо суръат давом доранд.

Мувофиқи лоиҳаи мазкур дар 35 гектари он маркази илмӣ, хиббони шоирону расомон, ягона театри мақом дар Ўзбекистон, донишқадаи ҳуқуқшиносӣ, меҳмонхонаҳо, хиббонҳо ва боғҳо бунёд меёбад. Ҳар як бини мувофиқи талаботи мезморӣ замонавӣ сохта мешавад. Барои фароҳам овардани шароити мусоид, бунёди майдонҳои сабзу хуррам, хиббонҳои дархтони ороишӣ диққати махсус дода мешавад.

Дар маҷмӯъ, вилояти Фарғона дар мавриди бунёди бинҳои истиқомативу иншооти маъмурию маишӣ дар ҷумҳури яқе аз ҷойҳои аввалро ишғол менамояд. Дар маркази вилоят ва шаҳру ноҳияҳои он қомат афроктаи хонаҳои зебои 5, 7 ва 9-ошёна баёнгарии ин ҳоланд. Сифати хонаҳои сохташуда ҳамеша мақбули сокинони он мебошанд. Зеро ҳар як бини баъди кофтани замин, сохтани таҷурсии муштақам, истифодаи хиштиҳои пухта, эътибор ба қишри хофизатии гармию сармо, гуноштани таҷизоти сарфайи барқ ва равандҳои вобаста ба заминҷунбӣ зъмор мегарданд.

Ман пеш аз супурдани маблағи муқаддамӣ бевосита рафта бо ҷараёни қорҳои сохтмонӣ шинос шудам. Ҳатто чанд таклифро дар миён гузоштам, зеро як қисми соҳибқари қорам маҳз бо сохтмони бинҳои истиқоматӣ марбут буд. Аз таклифҳои хеле ҳуб истиқбол намуданд. Ҳоло дар яке аз бинҳои мавзее «Ўзбекистони Нав»-и шаҳри Фарғона бо зану фарзандони худ сукунат ихтиёр кардам, – мегӯяд бо шавқ Муҳаммадҷон Абдуллоев ном ҳасуҳбати мо.

Ноғуфта намонад, ки дар нақшаи бинохӯву шаҳрақҳои нави, ки дар асоси анъанаҳои ҳозиразамони шаҳрсозӣ бунёд мегарданд, ҳатман ба сохтани шабақаҳои инфрасохторӣ ва ҷойҳои истироҳати мардум низ таваҷҷӯҳи хос зорӣ карда шудааст. Аз ҷумлаи боғу хиббонҳои нави, майдонҳои фароғатӣ, муассисаҳои таълимӣ, тиббӣ, варзишӣ, комбинатҳои савдою хизмат-

расонӣ, нуқтаҳои хизмати маишӣ, ки дар саҳну атрофи бинҳои мувофиқ карда сохта шудаанд, намунаи бехтарини ин нави мезморӣ мебошанд.

Дар охир ду падидаи нав дар ин самт ба гузориши мо интиҳо менамояд, ки маълумоти онро ба «Овози тоҷик» дафтари матбуоти ҳокимияти вилоят тақдим намудааст. Дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Мадаққор»-и шаҳри Фарғона дар арафаи қашни 34-умин солгарди касби истиқлоли Ватан мактаби «Academia international school», кӯдакони «Academia kids» ва маҷмааи истиқоматӣ нави ба истифода дода шуд. Мактаби нав 500 нафар ва муассисаи таълимӣ то мактаби 280 нафар фарзандони ахли ин маҳалларо ба қанор мепазирад. Дар маҷмааи нави истиқоматӣ сероҳонаи замонавӣ аъзои 280 хонавода бо шодиву нишот маросими бурёқубон анҷом доданд.

Биноҳои нави натиҷаи амалии бунёд шудани дараҷаи некӯаҳволии мардуми мамлакатамон, аз ҳаёт шод гардондани онҳо, хусусан ифодаи диққати баланди Сарвари давлат ба ҷавонони кишвар мебошад. Мо ба соҳибқорон изҳори сипос менамоем, зеро онҳо қорҳои сохтмониро бо сифати аъло ва дар вақти тайиншуда ба сомон расонданд, – гуфтааст муовини ҳокими вилоят Шерзодҷон Полвонов.

Маросимҳои мавриди баҳрабардорӣ қарор додани бинҳои нави дар қаламрави ҷамоатҳои шаҳрвандони деҳаҳои Қизилқиёқ ва Ғазнови ноҳияи Сӯх ба вуқӯъ пайваस्ताаст, ки ду қисми низомӣ муштақар мебошанд. Дар маросим ҳокими вилоят Хайрулло Бозоров ва фармондеҳи қўшунҳои округи Шарқии низомӣ полковник Лутфулло Бузрукӯв ширкат карданд. Қимати лоиҳаи сохтмон, ки дар қаламрави ҶШМ Қизилқиёқ ба анҷом расидааст, 21 миллиард сўмро ташкил мекунад. Дар натиҷа 68 хонаводаи низомӣ соҳибқори хонаҳои нави замонавӣ шудаанд.

Дар манзилҳои нави, ки дар қаламрави ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Ғазнов сохта шудааст, 32 хонаводаи низомӣ маросими бурёқубон анҷом додаанд. Ин хонаҳо дар ивази 5 миллиард сўм сохтаву мавриди баҳрабардорӣ қарор дода шудаанд.

Мирасрор АХРОРОВ, хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти ФАРҶОНА.

Имсол ғаллақорони вилояти Самарқанд нақшаи ба давлат фуруқтани ҷаву гандумро сарбаландона иҷро карда, иқтисодиёти хешро муштақам намуданд.

КИШТУ ҚОРИ ТАҚРОРӢ – ГАРАВИ ДАРОМАДИ ИЛОВАГӢ

Бино ба маълумоти расмӣ дар соли 2025 дар вилоят 90,6 гектар майдон аз ғалладона ҳоли шуд ва бо кишти дубора банд гардид. Чунин иқдоми нек дар ноҳияҳои Тайлоқ, Пастдарғам, Ҷомбой, Каттақўрғон, Самарқанд ва Иштихон амалӣ гашт.

– Кишти дубора, – гуфт ҷонишини ҳокими ноҳияи Самарқанд Шавкат Ҳасанов, – аввало муштақам намудани иқтисодиёти хоҷагчиҳои фермерӣ ва пур қардани пештахтаи бозорҳои дохилӣ ва хориҷӣ бо маҳсулоти кишоварзӣ мебошад.

АНҶИРИ САМАРҚАНД – ДАР БОҒИ БАЛАНД!

Баъди маркази сайёҳӣ зълон гардидани Самарқанд хатсайроҳои меҳмонони хориҷӣ хеле афзуд. Ҳоло яқе аз онҳо анҷирзори Боғи баланди Самарқанд аст, ки бо пухтани меваи он «Сайри анҷирзор» баргузор мегардад.

– Боғи баланд ба макони сайёҳӣ табдил ёфт, ки соли савум тадбирҳои пуршукӯҳи хотирнишонии фарҳангии «Сайри анҷирзор» баргузор мегардад, – гуфт ҷонишини ҳокими вилояти Самарқанд Рустам Қобилов, – имрӯз дар тадбири мазкур гайр аз вакилони расонаҳои ахбор, фермерҳо, боғбонон, меҳмонони хориҷӣ ширкат меварзанд.

– Ман дар бораи парвариши анҷирзор рисолаи илмӣ навиштаам, ки ба забонҳои тоҷикӣ, ўзбекӣ, русӣ ва англисӣ тарҷума шудааст, – гуфт боғбони 85-сола Талъатбоё Абдуллоев, – дар асари худ таъкид кардам, ки Боғи баланд макони анҷир аст.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

Лоиҳаи «Иқтисодиёти сабз» – дар амал

ҲОСИЛИ ФАРОВОН АЗ БОҒҲОИ ЎЗБЕКИСТОНИ НАВ

Ҳоло тағйироти ҷиддии иқлим, хосатан кам шудани об ба назар мерасад. Ин дар назди кишварҳои ҷаҳон барои таъмини бехатарии озуқаворӣ вазиҳо мушаххас гузошта истодааст. Аз ҳаҷми нуқтаи назар дар мамлакатӣ мо ба роҳи ривочу раванқи салоҳияти хоҷагии қишлоқ диққату эътибори махсус дода мешавад.

Солҳои охир бо сиёсати оқилона ва дурандешиаи сарвари давлатамон дар соҳаи ислохоти пурсамар амалӣ шуда, қомебихи назаррас ба чашм мерасад. Ноҳияи Самарқанд, ки аз ҷиҳати аграрӣ имкониятҳои зарурӣ дорад ва ба кишоварзӣ ихтисос ёфтааст, маҳз дар солҳои истиқлолият дигаргунӣ «иқтисодиёти сабз» самаран нек медиҳад.

– Дар ҳисоби хоҷагии фермерӣ «Озод обод дӣр»-и мо беш аз 10 гектар замин ҳаст, – гуфт боғбони соҳибқарори Шодӣёр Исмаилов, – ҳар сол нақшаи истеҳсоли мева ва ангур барзиёд иҷро мешавад. Зеро боғҳои мо интен-

сив буда, афзалиятҳои ба худ хос дорад. Аввало қорҳои душвор ба зиммаи техникаи пуриқтидор аст. Албатта дар ғунҷини ҳосил чанд нафар мардикор ҷалб мешаванду халос.

Бояд таъкид намуд, ки аз бунёди боғу тоқ дида, нигоҳубини нилоҳии гуногуни меванок ва қаламҷаҳои тоқ ҷараёни мураккаб аст.

Раҳматӣ қиблағоҳам Давлат Исмаилов тамоми умр дар саҳро арақи ҷабин рехта, аз деҳқони оддӣ то дараҷаи бригадир ба сарҳисилот дар соҳиб хоҷагии ҷамоати «Гулистон» расиданд, мегуфтанд, ниҳол ҳам мисли фарзанд ба нигоҳубин ва меҳр мӯҳтоҷ аст. Агар мо бо меҳру муҳаббат дарахтонро сабзонем, ба муроди дил мерасем, дуо мегирем. Мардум мевани боғи мёнро тановул карда, «ба боғбон раҳмат!» мегӯянд.

– Шодӣёр ҳар сол чӣ қадар даромад мекунад? – Падарам мегуфтанд, ки «ошат ҳалол бошад, дар кӯча хӯр!» Дар ҳисоби миёна 40-50

Мавзӯи доғи рӯз

Партовҳо дар ҷаҳон аз сабабҳои асосии тағйирёбии иқлим ва таназзули муҳити зист ба шумор мераванд. Онҳо барои тамоми сайёра хатари ҷиддӣ доранд. Зеро партовҳо ҳавои заҳролуд бӯҳор намуда, обу ҳаворо заҳрогин мегардонанд, ки ин ба саломатии инсон таҳдид мекунад. Аз ин сабаб дар кишвари мо ба масъалаи партов, бартараф кардани оқибатҳои он эътибори ҷиддӣ дода мешавад. Президент Шавкат Мирзиёев 14 август бо ҷараёни тадбирҳои оид ба густириш додани қорқарди партов шинос шуд. Дар ин соҳа, ки барои ободонии кишвар ва ҳифзи саломатии аҳолии аҳамияти бузург дорад, усулҳои муосир қорӣ карда мешаванд. Тавре ки қайд гардид, тўли се соли охир аз тамоми манбаъҳои барои ҳаллу фасли ин мушкилот зиёда аз ду триллион сўм равона карда шудааст. Соли 2024 Агентии идоракунии партов ва рушди иқтисоди субъектҳои соҳибқори даврӣ таъсис ёфт. Ин ҷараён дар вилояти Навоӣ чӣ гуна роҳандозӣ шудааст? Барои ин раванд равшанӣ андохтан мо бо қорқарди Агентии идоракунии партов ва рушди иқтисодиёти даврии вилоят Фирӯза Хайруллоева сӯҳбат кардем.

ПАРТОВ ВА МУШКИЛОТИ ОН

Ў таъкид намуд, ки алҳол дар ҳудуди вилоят 8 субъекти соҳибқорӣ азнаворқарди партовҳо мавҷуд буда, 5-тои он ба қорқарди маҳсулоти полимерӣ ва 3-тои дигар ба қорқарди партовҳои қоғазиву картонӣ машғуланд. Аз ҷониби онҳо соли 990 тонна партов аз нав қорқард мешавад. Дар нимсолаи аввали соли равон ҳамагӣ 0,6 фоизи партовҳо қорқард гардидааст, ки албатта қаноатбахш нест.

Мувофиқи иловаи 1-уми қарори Садорати экология, ҳифзи муҳити зист ва тағйирёбии иқлими вилоят аз 22 апрели соли 2024 дар давоми солҳои 2024-2025 лоиҳаҳои зерин татбиқ ва иҷро мешаванд: профилактикаи ҳолатҳои ҳуқуқвайронкунии экологӣ, муайян кардан ва дидани чораҳои қатъӣ нисбати вайронкунандагони ҳуқуқ.

Бо ин мақсад дар вилоят 18 камераи назоратӣ гузошта шуд. То имрӯз аз ҷониби ин камераҳо 79 ҳолати вайронкунии ҳуқуқ муайян гардида, аз айбдорон мувофиқи кодекси ҷавобгарии маъмурии Ҷумҳурии Ўзбекистон ҷарима ситонида шуд.

Ҳамчунин аз ҷониби қорқарди масъулият маҳдуди «Стимул Навоӣ» дар маҳаллаи «Янгиҳаёт»-и ноҳияи Кармана 3 ва дар ноҳияи Томдӣ 1 камераи назоратӣ гузошта шуданд.

Бо вучуди ин ба ҳокимияти вилоят бо мақсади татбиқ қардани 18 лоиҳаи намунавии шохобҷаҳои партов, аз нав таҷҳизонидани 23 шохобҷаи партов ва бунёди шохобҷаҳои нави партов бо хат мурочиат карда шуд.

Тибқи талаботе, ки дар Қарори Девони Вазирон аз 28 январи соли 2021 зикр ёфтааст, партовҳо моддаҳои гуногун, масолах ва ҷисмҳои мебошанд, ки дар ҷараёни ҳаёт ва фаъолияти инсон ба вучуд омада, дар он мавзее, ки пайдо шудаанд ё зоҳир гардидаанд, қобили истифода нестанд ва ҳатман бояд бартараф ё безарар карда шаванд. Қарори мазкур аз ҷумлаи муҳимтарин санадҳои мебошад, ки муносорӣ ба ҷараёни ҳосилшавӣ, ҷамъоварӣ, нигоҳдорӣ, истифодабарӣ, қашондан, безараргардонӣ ва ғўронидан, инчунин мушкилоти дар идоракунии ва назорати давлатӣ бо партовҳо ба миён меомадаро танзим ва ба пешгирии таъсири манфии партовҳои истеҳсоли ва истеъмолӣ ба

муҳити атроф, саломатии инсон муосидат менамояд.

Ба мақсади иҷрои талаботи ин қарор дар вилоят 2 полигонони партовҳои масолахӣ сохтмон мавҷуд буда, ҷамъан 27,9 гектарро ташкил медиҳад. Аз ҷумла, дар ноҳияи Кармина 2 полигонони қабули партовҳои сохтмонӣ амал мекунад, ки дар 6 моҳи аввали соли равон 1150 тонна партовҳои сохтмонро қабул намудааст.

Барои таъмин сохтани иҷрои қарори Девони Вазирон аз 2 октябри соли 2018 дар бораи партовҳои маишӣ аз ҷониби шахсон ҳуқуқӣ ва соҳибқорон дар ҳудуди вилоят 2978 қуттиҳои партов гузошта шудаанд. Дар ҳолати риоя накардан ба қоидаи ҷойи партов, вайрон намудани ҳолатҳои санитарӣ ба шахсон ҳуқуқӣ назорати саҳт ва мувофиқи талаботи қонун ҷарима қорӣ карда мешавад.

Миқдори қонтейнерҳои партов дар муассисаҳои тиббӣ, мактабҳои муассисаҳои таълими томақтабӣ ба рўйхат гирифта шуда, миқдори онҳо муайян ва барои бартараф намудани камбудҳои лоиҳаҳо пешниҳод гардидаанд.

Вилояти Навоӣ дорои захираҳои зиёди ашёи хом мебошад. Онҳоро дар саноат бо воситаи моддаҳои кимиёвӣ қорқард мекунанд, ки дар натиҷа партовҳои бисере аз ҷиҳати ҳосият ва таркибашон ба моддаҳои токсикологӣ дохил мешаванд. Инро бояд ҳар як шаҳрванд хуб донанд ва дар ин замина маърифати экологӣ худро ташаққул диҳад.

Ҳангоми муаррифии қорқардҳои оид ба густириши қорқарди партов таъкид гардид, ки хизматрасониҳои иҷрочи партовҳо бояд ба талаботи аҳолии ҷавобгӯ бошанд. Дар ин замина супориш дода шуд, ки имконияти пайгирии масири ҳаракати мошинҳои партовқашон ба ҳар як маҳалла тавассути онлайн фароҳам оварда шавад.

Ҳамчунин, дастур дода шуд, ки барномаи дусолаи таъмин намудани муассисаҳои иҷтимоӣ ва маҳаллаҳо бо қонтейнерҳои партов таҳия карда шавад. Аҳамияти дар ҷомеа ибтидо аз кӯдакистон ва мактабҳо ташаққул додани маданияти экологӣ таъкид гардид.

Ўзбақбойи РАҲМОН, хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти НАВОӢ.

миллион сўм маблағ ёфта, иморат ёфтан осон. Падари бузургорам лабханд зада мегуфтанд: «Бисёр ҷойҳои мақун орзу, дар ҳама ҷойҳо як хел сангу тарозу!»

Шуқри Худованд, ки дар Ўзбекистони Нав барои ёфтани нон тамоми имкониятҳо мавҷуд.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, ноҳияи САМАРҚАНД.

Дар ақс: боғбон Шодӣёр Исмаилов бо механизатор Бобоқул Ҷўраев. Аксбардор: Баҳодури ЗОҲИР.

Чавонии мо

МЕРОСИ ПАДАР ХОҶИ КАСБИ ПАДАР ОМУЎЗ

Сайёд Мирзомуродов кларнетнавоз ва омӯзгори барҷастаест, ки дар арсаи байналмилалӣ барои тарғиби мусиқии муосири Ўзбекистон машҳур гаштааст. Ҳамакунга Сайёд ба Консерваторияи давлатии Ўзбекистон қабул шуд. Дар замони таҳсил шавқу ҳаваси ӯ ба мусиқӣ зиёдтар шуда, ба таҳияи оркестр ва мусиқии муосир низ тавачҷуш пайдо кард ва якҷанд асарӣ муваффақ барои оркестр омода намуд, ки дар концертҳо иҷро шуданд.

Бо мақсади тақмили донишу малакаи мусиқӣ Сайёд бо ӯбур аз манаҳои забони ва таълими ба Донишгоҳи Айоваи Шимолӣ (UNI) дохил шуд ва дараҷаи магистриро дар ихтисоси иҷроишӣ кларнет бо гирифтани гранти назаррас ба даст овард. Баъдан таҳлили докториро дар донишгоҳи мазкур тахти роҳбарии профессорӣ маъруф Хорхе Монтилла идома дод.

Сайёд дар айни замон профессори кларнет дар коллеҷи Августонаи Иллинойс ва ассистенти омӯзгорӣ дар Донишгоҳи Айова мебошад.

Фаъолияти хунарии Сайёд ба мусиқии муосири миллии бахшида шудааст ва ӯ бо оҳангсозони шинохтаи кишварамон ҳамкори наздик дорад. Ҳоло ӯ омодагии сабти як лоиҳаи муҳимиро бо композитсияҳои ўзбекӣ барои кларнет пеш мебарад, ки мақсадаш муаррифии ин мероси бойи фарҳангӣ ба ҷомеаи ҷаҳон мебошад.

Шумо чӣ гуна ба олами мусиқӣ қадам гузоштед?

Падарам (Султонмурод Саидов) мусикинавоз ва асосгузори гуруҳи «Парвин», аз рӯи ихтисос аксбардори касбӣ буд ва донишгоҳро дар шаҳри Маскав хатм кардааст. Вале мусиқӣ машғулоти дӯстдоштан ӯ буд. Аз кӯдакӣ ба он шавқ дошт.

Азбаски падарам таҳсилоти касбии мусиқӣ нагирифта буд, мехост ман ба мусиқӣ ба таври ҷиддӣ машғул шавам. Аз ин рӯ маро соли 2004 ба мактаби мусиқии ба номи Успенский бурд. Аввал ман мехостам пианист шавам, вале ба ман гуфтанд, ки барои синну соли ман (9 сола) аллакай дер шудааст. Ба қои он сақсон пешниҳад кардан, аммо бо шартӣ он ки бояд аввал кларнетро омӯзам.

Солҳои аввал хеле душвор буданд. Ман на забони русиро медонистам, на ўзбекиро ва дар мактаб интизомӣ саҳт вучуд дошт. Омӯзгорон хеле сержалб буданд ва ба мусиқӣ тамарқуз кардан осон набуд. Солҳо гузаштанд ва ман танҳо бо кларнет боқӣ мондам.

Чаро қарор додед, ки таҳсилро дар хориҷа идома диҳед?

Вақте ки ман дар мактаби Успенский таҳсил мекардам, фикри таҳсил дар ИМА комилан ғайриимконӣ наменамд. Бори аввал ғояи таҳсил дар он соли 2013 пайдо шуд. Чанде аз ҳамкасбони мо ба Флорида барои таҳсил рафтанд. Он вақт ба худ савол додам: «Оё ин барои ман имконназар аст?» Ман ҳамеша ҳис мекардам, ки дониши ман дар бораи кларнет ноқис аст. Соли охири таҳсил дар консерваторияи ман ба устодони машҳур, ки номашонро шумида ва дар интернет наворҳоишро ёфта будам, наворҳои худро мефиристондам. Ростӣ, он вақт фикр мекардам, ки барои таҳсил дар ИМА сазовор нестам. Аммо ба таҷҷубӣ ман, устодони ҷиддӣ ба ман тавачҷуш зоҳир карданд. Дар миёни онҳо мусикинавозии бузург буданд. Вақте ки аз онҳо фикри мусабати иҷроамро гирифтм, ин барои ман анғезаи азим шуд – фаҳмидам, ки имкон воқеан вучуд дорад ва тасмим гирифтм, ки ба донишгоҳ ҳуҷҷат супорам.

Аммо як мушкили ҷиддӣ пеш омад – ман забони англисиро намедонистам. Ҳамаи донишгоҳро сентификати TOEFL-ро талаб мекарданд ва ба даст овардани ҳолҳои лозима хеле душвор буд. Бори аввал соли 2016 онро супоридам – ва ноком шудам. Бори дигар низ ноком шудам. Пас аз ҳамаи ин марҳилаҳои душвор, ман сатҳи лозимиро ба даст овардам ва соли 2017 ба магистратураи UNI бо гранти тақрибан 66 ҳазор доллар қабул шудам.

Пас аз анҷоми магистратура ман бо хоҳиши расондани таҷрибаи худ ба Ватан баргаштам. Дар он вақт саломати падарам низ хуб набуд ва мехостам бо оилам наздик бошам. Се сол пас ман қарор додам таҳсилро идома диҳам ва ба барномаи докторӣ дар Донишгоҳи Айова бо маслиҳати профессор Монтилла ҳуҷҷат супоридам. Соли 2022 ман ба барномаи комилан роӣгон, бо маблағи беш аз 100 ҳазор доллар қабул шудам.

Дар қадом озмунҳо ширкат варзидед?

Таассуроти шумо чӣ гунаанд? Таассуроти аввалини ман аз озмунҳо он қадар гуворо набуданд. Бори аввал ман соли 2011 дар озмунҳои Чубанов дар шаҳри Алмаато ширкат кардам, аммо ҳатто ба даври аввал рох наёфтам. Он вақт барои бисёрҳои иштирок дар озмунҳои бай-

налмилалӣ як зинаи муҳим буд – голибон имкони дохил шудан ба консерватория бо стипендияро мегирифтанд. Ман низ мехостам қувваи худро бисанҷам, аммо пас аз ин таҷрибаи аввал, бештар руҳафта шудам, на илҳомгир.

Аммо ҳама чиз вақте тағйир ёфт, ки ман дар хориҷ таҳсилро оғоз кардам. Устодам маро ҷиддӣ барои озмунҳо омода мекард ва аллакай дар соли аввали таҳсил дар Донишгоҳи Айоваи Шимолӣ ман голиби озмунӣ консертӣ шудам. Ин ба ман имконият дод, ки бо оркестр дар яке аз толоҳҳои машҳури Айова баромад кунам.

Ин озмун ду категорияи голибон дошт – яке аз ҷониби ҳақамон (аз профессорҳо иборат) ва дигаре аз ҷониби шувандагон. Ман дар ҳар ду номинатсия голиб омадам. Ин як лаҳзаи бузургӣ касбии ман буд, ки ба ман боварӣ бахшид.

Айни замон таҳсил мекунед ё кор? Чи гуна ин ду самтро мутобиқ мекунед?

Дар айни замон, ман таҳсилро дар барномаи докторӣ идома дода, ҳамзамон дар ҳамон донишгоҳ ҳамчун ассистенти омӯзгорӣ кор мекунам. Ғайр аз ин, ман дар коллеҷи Августона ба ҳайси профессори кларнет фаъолият дорам ва ба донишҷӯёни сатҳҳои гуногун таълим медиҳам.

Ростӣ, дар солҳои аввал мутобиқ кардани кор ва таҳсил осон набуд, вале азбаски ҳарду бо мусиқӣ алоқаманданд, ман зуд мутобиқ шудам ва ҳоло аз ин раванд лаззат мебарам. Ба шарофати ин таҷриба ман на танҳо ҳамчун омӯзгор рушд меёмам, балки ҳамчун иҷрокундаи фаъл низ боқӣ мемонам, ки барои ман хеле муҳим аст.

Фаъолияти шумо ҳамчун иҷрокундаи танҳо дар концертҳо ва муносибат ба мусиқии камера ва симфонӣ чӣ гуна аст?

Яке аз эҳсосоти равшани ман – ин баромадҳои якҷаҳонарӣ мебошанд, махсусан вақте ки онҳо зуд-зуд баргузор мешаванд ва репертуари гуногун доранд. Дар қараёни таҳсилӣ докторӣ, аллакай се консертӣ якҷаҳонарӣ гузоштам, ки дар онҳо асарҳои асосӣ ва классикии кларнетро иҷро кардам – асарҳое, ки ба сифати сутунҳои асосии репертуари кларнет ба шумор мераванд.

Илова бар фаъолияти якҷаҳонарӣ, мусиқии камера барои ман хеле наздик аст. Дар ансамбли камера шумо на танҳо қисми худро менавезед – гӯш мекунед, ҳамкорӣ мекунед, рабти байни асбобҳоро эҳсос мекунед.

Навохтан дар оркестри симфонӣ эҳсоси комилан махсус аст, бахусус ҳангоми иҷрои асарҳои Чайковский, Дворжак, Бетховен, Брамс. Ин симфонияҳо авҷи санъати оркестршаро ва эҳсосе, ки шумо қисми ин матои бузургӣ садо мешавед, бо ҳеч чиз муқоиса намешавад.

Накшаҳои шумо дар фаъолияти хунари чӣ гунаанд? Оё ният доред эҷодӣ композиторӣ Ўзбекистонро дар хориҷи кишвар таълим кунед?

Яке аз лоиҳаҳои асосие, ки ман дар он кор мекунам – ин сабти диск бо репертуари ўзбекӣ барои кларнет ва нашири он дар сатҳи байналмилалӣ мебошад. Вақте ман дар Консерваторияи давлатии Ўзбекистон таҳсил мекардам, ба як мушкили ҷиддӣ дучор мешудам: сабтҳои касбии мусиқии кларнетии ўзбекӣ қариб вучуд надоштанд. Онҳо ёфт намешуданд ва ман дарк кардам, ки ин мусиқӣ барои ҷомеаи ҷаҳонӣ то ҳол ношинос боқӣ мондааст. Аз ин рӯ, ман барои худ ҳадаф гузоштам – ин мусиқии кларнетиро ба ҷаҳон муаррифӣ кунам.

Айни замон ман бо яке аз чавонтарин ва муваффақтарин композитороним Нуралӣ Эркаев ҳамкорӣ зич дорам. Ба шарофати ӯ ман бо дигар композиторони барҷаста, ба мисли Шерзод Собиров ва Фарруҳ Акрамов шинос шудам. Аммо махсусан мехоҳам Мустафо Бафоевро зикр кунам

– композитори ўзбеку тоҷик, ки ба сатҳи байналмилалӣ расидааст. Ман хушбахтам, ки бо ӯ вохӯрдм ва барои ман шарафи бузург аст, ки мусиқии ӯро иҷро мекунам.

Илова бар сабти диск, ман ният дорам як силсила концертҳои якҷаҳонарӣ дар саросари ИМА баргузор намоям. Ин ба шувандагон хориҷӣ имконият медиҳад, ки бо мусиқиямон шинос шаванд ва бо аънаҳои бойи фарҳангии миллии мо ошно гарданд.

Дар иҷрои асарҳои замонавӣ чӣ душворӣ аст? Оё бештар мусиқии классикӣ менавезед ё муосир?

Солҳои охири фаъолияти консертӣ ман бештар бо мусиқии муосири академӣ алоқаманд аст. Мусиқии муосир босуръат маъруфият пайдо мекунад ва барои иҷрокундагон ва композиторон уфуқҳои нав мекушад. Он ба таври воқеӣ ойинаи замони мо мебошад – ритм, эҳсосот ва равандҳои фарҳангии давраи ҳозираро инъикос мекунанд.

Ҳангоми иҷрои асарҳои муосир, ман усулҳои нави навохтани кларнетро меомӯзам, имкониятҳои ғайриоддӣи садоии асбобро кашф мекунам. Бисёр композитороне, ки бо онҳо ҳамкорӣ дорам, техникаи васеъшударо истифода мебаранд, бо тембр, артикулясия ва ритм таҷриба мекунанд ва шаклҳои комилан нави баёнод мекунанд.

Аммо ҳар боре, ки ба мусиқии классикӣ баромадам, худро чун дар сайёраи дигар эҳсос мекунам. Мусиқии классикӣ умқи эҳсосие дорад, ки ба одамон имконият медиҳад ба лаҳзаҳои амиқии инсонӣ даст ёбанд. Ин мусиқист, ки аз озмоиши вақт гузаштааст – он бо мо аз қарнҳо гуфтӯгӯ мекунад ва дар бораи арзишҳои абадӣ хотиррасон менамояд.

Барои ман душвор аст биғӯям, ки қадом равия ба ман наздиктар аст – мусиқии муосир ё классикӣ – зеро ҳарду дар ҳаёти ман ба таври баробар вучуд доранд ва ҳар қадом дорои энергияи хоси худ аст. Мусиқии муосир маро бо имкони таҷриба, озодӣ ва ҷолибҳои навро муқаррав мекунанд. Мусиқии классикӣ бошад, ҳисси реша, аъна ва покии садоро медиҳад.

Ҳарду равияи якдигарро пурра мекунанд ва барои ман муҳим аст, ки миёни онҳо мувозинат пайдо кунам ва дар ҳарду самт рушд кунам.

Шумо ба кларнетнавозони чавон чӣ маслиҳат медиҳед?

Маслиҳати асосии ман – ҳаргиз аз омӯзиш даст накашед. Мусиқӣ як роҳи беохирӣ кашф аст ва ҳатто бузургтарин мусикинавозон дар тӯли тамоми ҳаёти худ таҳсил мекунанд. Албатта, машқи харрӯза нақши муҳим мекунанд, аммо танҳо корӣ механикӣ кифоя нест. Бисёр муҳим аст, ки доимо ҷустуҷӯи донишҳои навро, усулҳои навро ва роҳҳои нави тафаккур бошед, зеро маҳз ҳаминҳо ба рушди воқеӣ ва муваффақияти оварда мерасонанд.

Яке аз хатоҳои асосии кларнетнавозони чавон – маҳдуд кардани худ танҳо ба кори техникӣ аст. Бале, виртуоз мусиқӣ аст, аммо дарки мусиқӣ – сохтор, услуб, эҳсосот – он чиаст, ки иҷрокундадаро ба як хунарманди воқеӣ табдил медиҳад. Ман ба мусикинавозони чавон маслиҳат медиҳам, ки иҷроӣ сабқҳои гуногунро гӯш кунанд, таърихи асарҳо ва усулҳои гуногуни таълимиро омӯзанд.

Оё шумо ният доред ба Ўзбекистон баргардед?

Ман ба Ватанам самимона дилбастагӣ дорам ва бо ифтихорӣ намоёндагии фарҳангии худро дар саҳнаи байналмилалӣ иҷро мекунам. Аммо айни замон, рушди касбӣ ва саҳми ман дар санъати мусиқии ҷаҳонӣ бештар дар Амрико амалӣ мегардад. Дар ин ҷо ман имконият дорам, ки на танҳо фаъолияти худро ҳамчун профессор ва иҷрокунда гуастриҷиҷа диҳам, балки насли нави мусикинавозонро низ таълим диҳам ва ба рушди мусиқии академӣ ва иҷроӣ саҳм гузорам.

Ман бо тавачҷуш тағйирот ва имкониятҳои навро, ки дар кишвари ман рӯй медиҳанд, пайгирӣ мекунам ва умедворам, ки дар оянда тавонам лоиҳаҳои байналмилалие созам, ки фарҳанг ва мусиқии миллатҳои гуногунро бо ҳам мепаиванд.

Орзуи хунарии шумо чӣ гунаанд?

Ҳамчун як мусикинавоз якҷанд орзуи эҷодӣ дорам. Аммо шояд муҳимтарини онҳо барои ман ёфтани услуби хоси худ ва эҷод кардани консертӣ шахсии худ барои кларнет мебошад. Ман кӯшиш мекунам, ки имзои мусиқии ман шинохташаванда бошад, шахсияти маро инъикос кунад ва аънаҳоро бо тамолюҳи муосир пайванд диҳад.

Офаридани концерт барои кларнет на танҳо як ҷолиби шахсӣ аст, балки имкони саҳм гузоштан ба репертуари ин асбоб мебошад – бо пайвастанӣ роҳҳои фарҳангии худ ва таъсириҳои ҷаҳонӣ дар як асари мусиқии навро.

Мусоҳиб Олим ПАНЧИЗОДА, хабарнигори «Овози Тоҷик» дар виллояти Сурхондарё.

Барои Ватан, барои миллат, барои халқ!

ВАРЗИК – АЗ ҶУШАҶОИ БОСТОНИ

Деҳаи Варзики ноҳияи Чуст, ки аз ҷушаҷои бостони виллояти Намангон ва умуман Ватани соҳибистиқлоламон аст, макони уламо, авлиё ва хирадмандони зиёдаст, ки номашон маълуми машҳур мебошад. Аҳолии ин ҷо асосан тоҷиконанд. Деҳа панҷ мактаби тахсилоти миёнаи умумӣ, 6 муассисаи давлатии таълими томактабӣ ва кӯдакитонҳои хусусӣ дорад, ки таълим асосан бо забонҳои тоҷикӣ, ўзбекӣ ва русӣ сурат мегирад.

Дар деҳа то солҳои 20-уми асри гузашта як мадраса ва даҳ масҷид амал мекард.

Кенҷабӯй, ки аз занони босаводи деҳа буд, мактаби алоҳида ташкил карда, ба духтарону писарон роӣгон дарс меод. Вақти машғулот аз асарҳои шоирони бузург Абдураҳмони Ҷомӣ, Алишери Навоӣ, Хусрави Дехлавӣ, Ҷалолиддини Румӣ, Камолӣ Хучандӣ ва Саъдии Шерозӣ истифода мекунанд. Дар ин хусус набарии Кенҷабӯй Зумрадмо ба мо ҳикоя карда буд.

Калонсолони деҳа меғӯянд, ки яке аз хонҳо барои сабт намудани деҳа кӯшиш карда ба мақсадаш нарасида, аз хирадманде маслиҳат мепурсад:

Дар бораи забт кардани он фикр ҳам нақун, – ҷавоб медиҳад пири хирад, – зеро нақшаи таълимӣ нахоҳад шуд. Мардуми он бомаърифат, донову заки ҳастанд ва ҳуқуқи озодии худро хуб медонанд. Нағз дар хотир дор, ки ягон кӯдак одами донишмандро мағлуб карда наметавонад...

Ҳаёту эҷодӣёт ва кору фаъолияти Сотим Улғузода, Мутеулло Наҷмиддинов, Ҳабибулло Ибодидинов, Камолҷон Умаров, Сотимҷон Инъомхӯҷаев, Мирзошариф Мирбаротов, Халимҷон Ҷураев, Матлуба Дадабоева, Замонҷон Курбонов, Рискунҷон Иброҳимов барои саҳно олимону хунармандони маъруф барои чавонони имрӯза деҳа намунани ибратданд.

Имкониятҳои, ки роҳбарии кишварамон фароҳам овардааст, эътимодноро ба ояндаи дурахшони ин деҳа низ мустаҳкам месозад. Бо шарофати истиқлол дар мактабҳои 13, 50, 58 ва 60-ум таълим ба забони тоҷикӣ. Баробари ин дар онҳо дарсоҳи забони ўзбекӣ низ ташкил карда шудааст. Хонадонҳои дар ҷараёниҳои гуногун, озмунҳои дониш ва олимпиадаҳои фанӣ бо ҳамсолони ўзбеки худ рақобат мекунанд. Эътироф бояд кард, дар мамлакатамон дигар миллатҳо низ тамоми ҳуқуқҳоро доранд ва дар асоси забону аънаҳои миллии худ мехонанду зиндагӣ мекунанд. Хурсандивар аст, ки онҳо аз ҳар чиз шаъну шарофи мамлакатро баланд мебардоранд. Мувофиқи маълумот, ҳоло беш аз 300 нафар чавонони деҳа дар донишгоҳҳои бонуфузи кишварҳои хориҷӣ бинобар ихтисосҳои гуногун тахсил мегиранд зиеда аз 50 нафар кадрҳои болаёқат дар муассиса ва ширкатҳои бонуфуз кор мекунанд.

Аз маълумоти археологӣ рус Р. Баратов маълум мешавад, ки таърихи Варзик ба асри VII рост меояд. Бомиҳои хонаҳо пайваст буда, ҳамсаро бо ин бомҳо рафтӯ омад мекарданд. «Сари қалъа» теплаи баландест, ки ба он сафедори чинорҳои чандинасра хусн бахшидаанд. Аз ин ҷо шаҳри Чуст, деҳаҳои ноҳияи Косонсӣ, киштору ҷароғҳои ва севеи Кирғизистони ҳамсаро дидан мумкин аст. Ин манзара, ба хусус дар зимистон, зебост. Дар ин хусус нависандаи бузургӣ то-

ҷик, адиби маъруфи ҷаҳонӣ Сотим Улғузода дар асари машҳураш «Субҳи чавонии мо» навишта буд. Мутаассифона, алҳол ин маскани қадима хароб шудааст. Сафедори чинорҳои азим беэътибор мондаанд. Чашмаҳое, ки дар зери ин дархтони азиму пурқувват ҷӯш мезаданд, низ хуш шудаанд.

Сари қалъа бошад, айни замон ба маскани партову бекас табдил ёфтааст. Дар ин хусус борҳо ба роҳбарони ноҳияву виллоят мураҷиат карда шуд. Соли 2021 дар маҳалла мувофиқи барномаи «Маҳаллаи обод» корҳои ободони гузаронида шуданд, вале боз ин маскан аз бунёдкорихо бебаҳра монд...

Умуман дар деҳа бозсозиву бунёдкорӣ дар авҷ аст. Соҳибдорони аз шароити фароҳамовардашуда истифода бурда, барои қонёе гардонидани талаботи мардум дар ҳама соҳа нававори мекунанд, биноҳои нави зебои замонавӣ месозанд, хусни маҳаллаҳоро боз ҳам зеботар мегардонанд.

Мумфарш шудани роҳҳои асосиву дохили маҳаллаҳо боз як қулайӣ барои аҳолии аст. Дар асоси «Бучаи ташаббус» муассисаҳои таълими пурра таъмир карда шуда, биноҳои иловагӣ, иншооти варзишӣ, роҳравҳои пиёдагард сохта мешаванд. Ватан ҳар қадар обод гардад, дилҳо ҳамон қадар хурсандтар мешавад. Байни одамон меҳру муҳаббат мустаҳкам мегардад.

Дар деҳа деҳқонону боғдороне, ки бо ҳисси соҳибии замин ва саодати халқу Ватан, баҳри мақсадаҳои наҷиб меҳнат мекунанд, хеле бисёрданд. Мувофиқи маълумот дар худуди Варзик қариб 400 гектар боғ мавҷуд буда, ба 48 нафар боғбон тааллуқ доранд. Меваҳои ангурҳои болаззату хушғӯр ҳоло дастархони аҳолии ро меҳнаанд. Дар бобати дуруст ва самаранок истифода бурдани боғ ин қорҳои шоёни таҳсин ба ҷо оварда мешаванд.

Нилуфар Азимова аз ҷумлаи занони фаъоли деҳа аст. Духтари серғайрату ҷусту чолюк, ки аз хурдӣ бо меҳнат машғул буд, баъди ба шаваҳр баромадан ҳам ором нагирифт. Бо кумакӣ падарарӯшам – Каримҷонота ва шавҳараш Ҷурабек 20 сол пеш ширкати «Тошқаро» таъшик намуд, ки ба ангурпарварӣ ихтисосонида шудааст. Ҳоло дар 6 гектар замин навҳои гуногуни ангурро парвари мекунанд. Бобати аз китъаи наздиқавли дуруст ва самарабахш истифода бурдан низ таърибаи ганӣ дорад.

Дар 30 ҳол замини наздиқавли мо дархтони менавез мебаранд. Дар гармхона лиму парваринг мекунему зери дархтони онҳо бодиринг помидор шинонда, ҳосил меғирем ва ба бозор мебарорем, – меғӯд Нилуфар. Дар ширкат 6 нафар бо кор таъминанд, дар максими ҳосилгундорӣ шумораи онҳо аз 80 нафар зиёд мешавад. Шавҳарам, писаронам – Ҳамидуллову Ҳикматулло, ҳатто арӯси хона Хуршедабону, ки дар касбҳои гуногун кор мекунанд, вақти холи ба ман кумакрасонанд.

Умуман варзикиён, ки аз насими форами истиқлол баҳриваранд, аз меҳнати ҳалол роҳат мебаранд.

Шоҳида ДАМИНОВА, хабарнигори «Овози Тоҷик» дар виллояти Намангон.

Дар Самарқанд чемпионати 25-умини ҷаҳон оид ба триатлон дар байни харбиён баргузор шуда, голибон муайян гардиданд. Дар сабқати байни мардон оид ба тоифаи «elite» варзишгарони Фаронас Дориан Конниҳ ва Натҳан Лессман ҷойҳои якум ва дуҷомро ишғол карданд, варзишгари ўзбекистонӣ Жереме Квиндос сазовори мақоми сеюм гардид.

Дар талоши байни мардон бинобар тоифаи «senior» варзишгари Русия Кирилл Голдовский ба марра пеш аз ҳама расид. Ҷойи дуҷом насиби триатлончии Фаронас Боулч Бертранд шуд, варзишгари португалӣ Невес Марсио соҳиби ҷойи сеюм гардид. Суратгир: А. ИСРОИЛОВ (ЎзА).

Гузашти айём

Тоҷиконе, ки дар ноҳияи Пахтаарали Қазоқистони Ҷанубӣ зиндагӣ мекунанд, бо амри тақдир аз қўхистони Форнш муҷорин шудаанд. Онҳо барои обод намудани заминҳои наворкам саҳми муносиби худро гузоштаанд. Дар ноҳия нӯх мактаби тоҷикӣ вучуд дорад. Омўзгороне, ки дар ин ҷо ба шогирдонии мактаб таълиму тарбия медиҳанд, асосан дар донишгоҳҳои Душанбе, Хучанд, Самарқанд ва Тошканд тахсил гирифтаанд. Омўзгори фанни математика Чавлон Деҳқоннов нисз дар Донишкадаи давлатии омўзгори Душанбе тахсил кардааст. Аввал омўзгор, сипас мудири қисми таълимии мактаб шуда кору фаъолият намуздааст. Ҳоло нафақахўр.

СЕ РЎЗИ ФАРАҶБАХШ

Моҳи августи соли қорӣ ба хонадони Чавлон 16 нафар ҳамкурсон аз Тоҷикистону Ўзбекистон таширф оварданд. Ҳамкурсон солҳои 1977-1982 дар Донишкадаи давлатии омўзгори ба номи Шевченко (ҳоло ба номи Садриддин Айни)и Душанбе тахсил кардаанд. Онҳо факултати риёзиеъти даргоҳи таълимиро бо ихтисоси омўзгори математика-физика ба итмом расонида буданд.

Ташаббускори вохўрии ҳамкурсон Комил Ҳақимов аз ноҳияи Бўстонлики виллояти Тошканд буд. Нуғуфта намонд, ки Комил Ҳақимов беш аз даҳ сол дар Донишгоҳи давлатии Қўргонтеппа ба номи Носири Хурсав ба донишҷўён таълиму тарбия додааст.

Ин вохўрии сеюми ҳамкурсон ба шумор меравад. Бори аввал, моҳи августи соли 2023 дар Фелони ноҳияи Шаҳрисабз дар хонадони Нормурод Қўрбонов баргузор гардида буд. Вохўрии дувум, соли 2024 дар Варзики ноҳияи Чуст, дар хонадони Абдумачид Набиев ва Наҷмиддин Зуфаров гузашта буд, ки дар он 12 нафар ширкат ҷустданд.

Ман 43 сол муқаддам барои гузаронидани тўйи хонадоршавии Чавлон Деҳқоннов ба Қазоқистон омода будам. Дарвоқеъ, кифеаи маҳалла ва маркази ноҳияи қулдан тағйир ёфта, бехтару зеботар шудааст. Бино, ҷойхона ва фурушгоҳҳои замонавӣ бинандаро мафтун менамояд,

ҶОСУС ҶЕРМАН ВАМБЕРИ

ё худ «Рашид Афандӣ»

Дар таърихи ҷаҳонӣ шахсиятҳои пурасрор ва ҳамзамони бузургу муассир зиёдаанд. Онҳо бо донишу истеъдоди худ на танҳо дар илм ва фарҳанг, балки дар сиёсат низ нақши муҳим гузоштаанд. Яке аз чунин шахсиятҳо Ҷерман Вамбери, ки бо номи мустаори «Рашид Афандӣ» низ машҳур аст. Ҳамчун донишманд, сайёҳ ва ҷосуси Британия дар асри XIX дар мин-

таҷаҳои Эрон ва Осиёи Марказӣ фаъолият доштааст. Вамбери на танҳо ҳамчун ҷосус ва сайёҳ маъруф буд, балки як нависандаи фаёл ҳам махсуб меёфт, ки асарҳои зиёде навишта, дар онҳо донишу таҷрибаи худро дар бораи Осиёи Марказӣ ва Афғонистон пешкаш кардааст. Осори ӯ то ҳол ба сифати манбаи муҳими таърихӣ ва фарҳангшиносӣ истифода мешаванд.

(Давомаш дар саҳ.4).

БУРС КАДОМ АСТУ БЎЧА ЧИСТ?

(Андешае чанд дар мавриди корбурд ва зарурати ҳифзи густири баъзе аз вожаҳои ноби тоҷикӣ, ки дар марзи нобудшавӣ қарор доранд)

Дар синфҳои ибтидоии мактаб аз «Китоби хониш» як шеъри устод Убайдулло Раҷабро, ки бештар барои баҷагон менавишт, ҳонда ва аз ёд карда будем, ки бо чунин мисраъҳо оғоз мешуд:

*Бобии ман – усто Амон
Устои хуби деҳамон.
Месозад ӯ хар гуна чиз
Аз ҷӯби бурсу чормағз:
Сандуқчаю чевону миз,
Тирезаю дарҳои нағз...*

Он замон, ёд дорам, муаллим бурсро номи дигари арча маънидод карда буд. Баъдҳо ба деҳи кӯҳи Дехбодом – зодгоҳи волидайн зиёд рафтаам ва он чо дидам, ки воқеан ҳама, хурду калон арчаро «бурс» мегуфтаанд. Чаро мо ин дарахтро «арча» мегӯему хешовандони кӯхистониамон «бурс» мегуфта бошанд? Ин суол он гоҳ дар зехқи кӯдакиам ништаста буд.

Дар Дехбодом як вожаи дигари марбут ба ҳамин бурсро аз забони мардуми он чо шунди будам, ки он «бӯча» буд. Шохчаҳои сарбарги бурсро, ки шикаста ва ё бо қайчи тоқбури бурда дар ҳолати тарӣ ва ё хушк ба микдори муайян ба баъзе хӯроқҳо илова мекардаанд, чунин меномиданд...

Ҳоло бо гузашти солҳо меандешам, ки тоҷикони кӯхистон дар баробари бисёр дигар арзишҳои миллии лафзи поки нофи модарии худро нис то қадри имкон ҳифз кардаанд, ки истифодаи вожаҳои «бурс» ва «бӯча» далели ин гуфтааст. Офаринашон бод!

Бурс арчаи худрӯйи кӯҳист, ки шаклан ба арчаи нави «туя» (штур) монанд бошад ҳам, аз он бо бӯйи хос ва нисбатан анбӯхтар будани баргҳои фарқ мекунад. Он тӯли сад-солаҳо дар кӯҳи пуштаҳо асосан бо роҳи табиӣ афзоиш ёфтааст. Солҳои охир дар хоҷагиҳои ҷангалпарварӣ усули аз тухмӣ зиёд кардани ин нави дарахт низ роҳандозӣ шудааст. Дар ғӯби мардуми мо танҳо нави худрӯйи арчаи кӯҳи бурс, тамоми дигар навиҳои онро арча меноманд. Ҳатто дар ҳамаи деҳоти кӯхистони Дехбодому Хондизаву Нилуви Сангардак низ дигар навиди ин дарахтони ҳамешасабзи сӯзанбаргро, ки солҳои охир дар доираи корҳои ободони қад-қадӣ роҳҳо ва назди биноҳои маъмури менишонанд, арча меноманду нави худрӯйи кӯҳи онро бурс.

То ҷое, ки медонам, дар чандин дигар манотиқи тоҷикистон, бахусус дар деҳоти кӯхистони Қашқадарё ва водии Зарафшону Ҳисор ҳам арчаи кӯҳи бурс меноманд. Вожаи қадимӣ ва аслан тоҷикӣ будани «бурс» низ маълум аст, аммо аз ҷи бошад, ки дар луғатномаҳои кӯҳан роҳ наёфтааст. Шояд ба сабаби дар доираи нисбатан маҳдуд роҷи будани он бошад. Дар ҳар сурат беҳтар мебуд, баробари «арча» «бурс»-ро низ дар гуфтору навиштор ба кор барем. То ки ин вожаи ноби забонамон мисли чандин вожаҳои дигар ба коми фаромӯшӣ наравад.

БЎЧА Ё БЎЧАҶ – БЕҲТАРИН «МУШКИ ДЕГ»-И КҶХИСТОНИЁН

Дар маҳалли мо «мушки дег» (ҷи иборати зебост!) ҳамаи он ғиёҳу рустанҳои хушбӯву хуштам ва тухми онҳоро ғунд аз қабилӣ мурчу қаранфулу зираву занҷабилу хулбӯву

амсоли инҳо, ки барои хушхӯро болаззат шудани таъом истифода мекаранд. Ба ин маъни «мушки дег» гунаи тоҷикии «приправа»-и русӣ буда метавонад. Бӯча, ки фикр мекунам, шакли дӯстонаш «бӯча» (аз «бӯ» ва «ча»), ба маънии чаҳидан, хестан, яъне он ҷи ки аз вай бӯйи хуш ҳезад) бояд бошад, низ вожаи тоҷикӣ буда, таъвре дар боло гуфтем, шохчаҳои сарбарги бурс ва ё кӯфтаи хушконидаи онро ғунд, ки нақати басо хуш дошта, ба таом лаззати хос мекӯшад. Бӯчаро мардуми кӯхистони мо ба баъзе аз таомҳо, амсоли шӯрбо, палав, картошкаву гӯштбирён... пеш аз пухта шуданаш каме илова мекунанд, ки бӯю таъми хуш медиҳад. Хусусан, кабоби танури ғӯсанд ё бузро, ки дар ҷойҳои мо мухтасаран «танур» ном мекаранд, бидуни бӯча тасаввур кардан ғайриимкон аст.

Зеро бӯча чун намак як ҷузъи муҳими ин нави таом аст, ки шохчаҳои қад-қадӣ гӯшт гузошта, дар танури тасфон рӯйпӯш карда мепазанд. Бар асари ҳарорати баланд ин шохчаҳои маҳин сӯхтаву дуду бӯхори онҳо ба кабоб менишинад ва онро бағоят хушлаззат мекунанд...

Ҳамин ҳоло ба Google даромада дар бораи «можжевьельник» (ҳама, бурс) пурсон шудам ва бо ҳайрат дарёфтнам, ки номи дигари айни замон камистеъмоли он дар забони русӣ «верес», аз ниёславянии «вергъ» бархоста будааст ва дар дигар забонҳои славянӣ низ гунаҳои монанд доштааст. Аз ҷумла, дар забонҳои украинӣ «верес», белорусӣ «верас», сербӣ «верес», словенӣ «veres» мегуфтаанд ва аз он чо, ки забони тоҷикӣ (дар маҷмӯъи гурӯҳи забонҳои эронӣ) дар қатори забонҳои славянӣ ба оилаи забонҳои ҳиндуаврупоӣ шомил аст, ин вожаҳо, бидуни шубҳа бо ҳамин «бурс»-и тоҷикии мо ҳамовою ҳамрешаанд. Навиштаи Аҳмад Давлатов дар шарҳи матлаб, ки мегӯяд, дар ноҳияи Тоҷикобод деҳи қадимие ҳаст бо номи Вурсак ва ӯ онро гунаи дигари бурс (бурсак) мекӯнад, низ аз ин дидаҳо қобили қабул аст.

Турдикул ҲАСРАТОВ,
директори мактаби рақами 83-юми ноҳияи Сарисийё.

ТАРКИ ОДАТ...

Карим Ваққосӣ дар кучо ва дар кадом ҳолат набошад, дар нишаст, маърақа ё базм, айби касеро меҷуст, то ки қонеъ шавад устухонаш ба ҷое ояд.

Рӯзе дар маърақе нишаста боз ба танбех додани атрофиён сар кард.

Ҳочӣ Қодир мӯйлабат дароз шудааст, ба даҳонат меладрод, калта кун.

Комилҷон, ту пеш аз сари хон нишастан оё дастонро шустӣ?

Пас аз чанд дақиқа ба дӯсти дигараш назар карда:

– Содикҷон, пеш аз ба маърақа даромадан гиребони куртаатро надидӣ, як ваҷаб

чирк шудааст. То зашро пӯши намешавад?! Ҳамин тартиб аз ҳама айбе меҷусту худаш бо як леаи дасташ бинӣ тоза мекард. Афандӣ, ки дар як ғӯшаи давра нишаста ин ҳамаро назорат мекард, ба Карим Ваққосӣ гуфт:

– То айби одамонро ҷустан аввалтар биниатро тоза кунӣ намешавад?!

Карим Ваққосӣ шарм дошта гуфт:

– Узр, тарки одат амри муҳол.

Толиб ЮНСОЗДА,

Вилояти САМАРҚАНД.

БЕ ДЎСТ ЗИНДАГОНӢ ҶАРГИЗ РАВО НАБОШАД...

Оре, ҳақ ба ҷониби шоир аст. Инсон баъди шунидани вожаҳои дӯст ва дӯсти хурсанду шод мешавад ва хоҳу ноҳок ба умқи орзуҳои нек ғӯтавар мегардад. Дар бораи дӯст ва дӯсти панду андарзои бешуморе маъҷунда ва бешубҳа, ҳар қадоме онҳо одамиро ба роҳи дурусти зиндагӣ, ба некӣ қардану некбин будан раҳнамун месозанд. Ба фаҳмиши мо дӯсти дар ҳалолкориву дар муносибат бо одамон софдилу покчинон будан аст. Барои он ки риштаи дӯсти мустаҳкам бигардад, набояд дар муносибат чун дӯстони хасакиву нонӣ буд. Дӯсти ҳақиқӣ будану ба дӯстон содиқ мондан аз анъанаҳои нек ва пойдор мебошад. Дар ин хусус ривоятҳои меорем.

Марде се дӯсти қарин дошт. Бо тақозои тақдир онҳо дар се шаҳр аз якдигар дур зиндагӣ мекарданд. Рӯзе ӯ барои санҷидани садоқати дӯстонаш ба назди яке аз эшон хидматгори раво кард. Хидматгор тибқи нишондоди он мард ба назди он дӯст рафта, аз барор нағрифтани корҳои хоҷааш ва қарздор шудани ӯ ҳарф зад. Он дӯст хидматгори ором намуда, ба микдори қарзи гуфтагиаш маблағ ва хӯрду хӯроқа дода гу-

сел кард. Мард аз дӯсти якум хушрол шуда, барои санҷидани дӯсти дувумаш хидматгори раво ба шаҳри дигар фирисотод. Дӯсти дувум қарздор шудани дӯсташро шунди хеле ғамгин шуд. Аз ин рӯ ба дасти хидматгор ба микдори пардохти қарз пул ва боз маблағи барои даҳ соли дигар кифоякунандаро дода раво кард.

Мард аз ин дӯсташ низ шод гардида, ба даргоҳи Аллоҳ барои чунин дӯстон шукронаҳо гуфт. Пеш аз он, ки хидматгори раво ба шаҳри савум раво кунанд, гуфт:

– Ин дӯстам бадавлат нест, вале олим аст. Ӯ ғайр аз илм чизи дигаре надорад. Аз ин сабаб «Ҳоли хоҷаам хароб шуд, қарздор аст», гуфта воҳима наку. «Қорхояшон бад нест, фақат панҷ танга қарз доранд ва Худо хоҳад рӯзҳои наздик аз он халос гардида, қорхояшон барор мегардад, биғӯ».

Хидматгор ба шаҳри дӯсти олими хоҷа омада, фармудаи хоҷаашро иҷро намурад. Дӯсти олим ин хабарро шунди, сарашро ҳам кард. Баъд аз ҷои хесту берун рафт. Хидматгор ба ҳонаи нишастааш назар кард, дар он ғайр аз палоси дарида

ва чанд кӯрпачаи кӯҳна дигар чизе набуд. «Ақаллан панҷ танга доштагист» – аз ҳаёл гузаронд ӯ. Дар ин асно шахси беғонае ба ҳона даромада:

– Хидматгоре, ки хоҷааш панҷ танга қарздор аст ту ҳастӣ? – гӯён суол кард.

Хидматгор «бале!» – гӯён посух дод.

– Соҳиби ҳона кучост? – пурсон шуд хидматгор.

– Ӯ дар ҳонаи ман аст. Вай дар бозори ғулмон худашро ба ивази панҷ танга ба ман фурӯхт, – посух дод он мард.

Хидматгор аз ин гап ба даҳшат афтод. Ҳамроҳи ҳамон марди беғона ба ҳонаи вай рафт ва ба назди он олим зону зада: – Ин тавр нақунед, пулро бармегардонем, – гуфта тавалло намурад. Аммо олим бо як табассум:

– Ман бо ин мард ба ивази панҷ танга панҷ сол хидмат мекунам гуфта ваъда додам. Ба ваъдаам хилоф намекунам. Барои дӯстамро аз муқтоҷи раҳо кардан панҷ сол хидмат кардан боқе надорад, – гуфт бо ифтихор он дӯсти олим...

С.МУҲАММАДЧОН,
Вилояти СУРХОНДАРЁ.

ФОЛНОМАИ ҲОФИЗ

*Эй Ҳофиз Шерозӣ,
Ту қошифи ҳар розӣ.*

Ҳар касе мехоҳад бар сеҳри ғазалиёти Ҳофиз фол бизанад, ибтидо ба рӯи Ҳоҷа Ҳофиз Шерозӣ фотиҳа хонда, сипас ният карда, бо ҷашмони баста ангушти ишорат ба ғазале аз ӯ мениҳад ва бинобар он розҷӯй мекунанд. Ҳоло мо ангушти ишорат ба рӯи ғазали «Соқӣ, ба нури бода...» ниҳодем ва фолномаи Ҳофизро ҳамроҳ бо шарҳаш дар «Саҳифаи рӯзи истироҳат» манзури хонандагони азизи «Овози тоҷик» менамоем.

Соқӣ, ба нури бода...

*Соқӣ, ба нури бода барафрӯз ҷоми мо,
Мутриб, биғӯ, ки кори ҷаҳон шуд ба коми мо.
Мо дар пиёла акси рӯхи ёр дидаем,
Эй беҳабар, зи лаззати шурби мудомӣ мо.
Тарсам, ки сарфае набарад рӯзи бозхост,
Нони ҳалолӣ шайх зи оби ҳарамӣ мо.
Масти ба ҷашми шохиди дилбанди мо хуш аст,
З-он рӯ супурдаанд ба масти зимомӣ мо.
Эй бод, агар ба гулшани аҳоб бигзарӣ,
Зинҳор арза деҳ бари ҷонон паёмӣ мо.
Ҳофиз, зи дида донаи ашк ҷамефишон,
Бошад, ки мурғи васл кунад қасди доми мо.*

*Дар коре, ки шурӯъ карди, муваффақ ҳастӣ
ва муваффақтар ҳам хоҳӣ шуд,
агар аз талаш ва таваққул ба Худо даст нақашӣ.
Касе, ки дар роҳи талаб гом бардорад
ва дар масири панд ва роҳнамои афроди соҳибкамол
ва дӯстони муҳлиро ба кор бандад,
ҳаргиз ноумед намешавад.*

Таснифи Парвизи ИЗЗАТУЛЛО.

ҶОСУС ҶЕРМАН ВАМБЕРИ

ё худ «Рашид Афандӣ»

(Аввалаш дар сах.3).

Шавқӣ беандозаи ӯ ба фарҳанг ва забонҳои Шарқ боиси он гардид, ки Вамбери ба омӯзиши таърих ва фарҳанги Осиёи Марказӣ пардозад. Дар айни замон, Британия ва Империяи Русия барои нуфуз дар ин минтақа мубориза мекорданд. Вамбери бо донишу маҳорати худ барои нақши ҷосуси шахси мувофиқе гардид.

Дар асри XIX Осиёи Марказӣ майдони рақобати сиёсии Британия ва Русия буд, ки дар таърих бо номи «Бозии бузург» маъруф аст. Ҳадафи ҳарду салтанат назорати роҳҳои тиҷоратӣ, захираҳои табиӣ ва нуфуз дар минтақа буд.

Вамбери дар ин замина бо Британия ҳамкорӣ карда, барои ҷамъовари маълумоти стратегӣ дар бораи минтақа ба Осиёи Марказӣ фирисотод шуд. Ӯ бо номи мустасри «Рашид Афандӣ» ҳамчун мусалмони одӣ бо либоси дарешона ба шаҳри Хива, Бухоро ва Самарқанд сафар кард.

Соли 1852 ба Туркия меравад. Ӯ ҳамон солҳо ба Константинопол (ҳоло Истанбул) кӯчид ва дар ҳонаводаҳои туркӣ забонҳои гарбӣ, хусусан забони фаронсавиро меомӯзонд. Аввал дар ҳонадони Хусайношӯи зиндагӣ мекард, баъд бо таъсири дӯсташ ва мушовир Мул-

ло Аҳмад Афандӣ дар идораи Фуодлошӯ ба кор мегузарад. Бо мақсади амалияи гардонидани нақшаи худ дар оғози соли 1863 ба Теҳрон меравад. Роҳбари сафаратхонаи Туркия дар пойтахти Эрон ӯро самимона қабул мекунанд ва нақшаи саёхатро барои Осиёи Миёна ба сифати дарвеш таҳия менамояд. Дар асоси ин нақша Вамбери бояд бо қорвони ҳоҷиёне, ки аз зиёрати Макка бармегарданд, ба Осиёи Миёна ворид шавад. Ном ва насаби ӯ тағйир ёфта, ба номи Рашид Афандӣ сафари худро давом медиҳад. Баъдтар аз ӯи қорвон ӯро «Рашид ҳоҷӣ» ном мекаранд.

Сафарҳои Вамбери дар Осиёи Марказӣ пурмочаро ва хатарнок буданд. Ӯ бо зирақи тавонист, ки ба дарбори амирони Хива ва Бухоро роҳ ёбад ва маълумоти пурарзишро дар бораи роҳҳои тиҷоратӣ, маъқеҳои ҳарбӣ ва сиёсати минтақа ҷамъоварӣ кунанд.

Бо вучуди он ки баъзан ба ӯ ҳамчун ҷосус шубҳа карданд, истеъдоди забондонӣ ва фаҳмиши фарҳангии имкон додан, ки ин шубҳаҳо бартараф кунанд. Вай худро ҳамчун мусалмон, ки барои омӯзиши илм сафар дорад, муаррифи мекард ва ақсар вақт эътиқоди мардумро ба даст меовард.

«СОАТИ ҚИЁМАТ» ЧИРО НИШОН МЕДИҶАД?

Чаро макбарҳои қадимӣ «Соати қиёмат» ном гирифтааст? Оё воқеан дар он чо аввалин одам дафн кофтуков чиро пайдо карданд?

Тавре ки суҳанони пайгамбаронаи қадимӣ мегӯянд: вақте ки қабри Одам (а.с.) пурра хароб мегардад, падари халқҳо аз нав зинда мешавад ва дар рӯйи Замин маҳшар ба вучуд меояд. Барои он ки чунин рӯйдод ба вукӯъ напайвандад, ҳазорон зиёратгарон, ки аз гӯшаҳои ғуноғуни ҷаҳон ба ин чо меоянд, эҳромҳои хурди сангӣ месозанд, ки дар ҳар яки онҳо расо ҳафт санг бояд ҷой дошта бошад.

Ҳар рӯз ба ин иншооти қадимӣ, ки дар Ҳўҷайили Чумхури Қароқалпоқистон ҷойгир шуда, дар рӯйи се адир сохта шудааст, зиёраткунандагон ва сайёҳон мавҷ-мавҷ меоянд. Ин маҷмуи археологӣ 200 гектар майдонро ишғол намулдааст ва дар наздикии шаҳраки Хўҷайил ҷойгир мекӯшад.

Дар байни харобаҳо ду қалъа, ки дар асри XI аср сохта шудааст, шаҳристон, даҳма ва чандин макбара ба назар мерасад. Ҳанӯз дар асри чоруми то милод ин маҳал сачдагоҳи зардуштӣ ба ҳисоб мерафт. Бинобар ривоятҳо, дар ин чо қабри инсонии аввалин – Одам ҷойгир шудааст.

Афсонаи қадимае вучуд дорад, ки бинобар он, ҳар сол аз макбара як хишт меафтад. Вақте ки қабр тамоман хароб мегардад, Одам (а.с.) зинда мегардад ва қиёмат фаро мера-

сад. Ин макбарҳои қадимири Соати қиёмат ном ниҳодаанд ва ҳазорон нафар зиёраткунандагон ба ин чо меоянд, то ки ин бидонанди то рӯзи қиёмат ҷи қадар вақт боқӣ мондааст.

Зиёраткунандагон ва сайёҳон бо иштиёқ хиштҳои афтидаро ба ҷояш дубора гузоштан мехоҳанд, аммо девор ҳамоно хароб шудан мегардад. Ва он вақт аз масолеҳи қадимаи харобашудаи сохтмон одамон сангҳои рӯйи ҳам гузошта, эҳромчаҳо месозанд. Зардуштиён ба Офтоб сачда мекарданд ва эҳромчаҳои сангӣ яке аз эҳуроти сачда ба худҳои оташ мекӯшад. Чунин шумурда мешавад, ки дар он ҳафт дона санг бояд истифода шавад, зеро ин рақами ифодакунандаи Худо мебошад ва мувофиқан Одам фарзанди он аст. Зимни сохтмони эҳромчаҳо бояд ният кард ва урфе ба вучуд омадааст, ки агар

ба он иродаи Офаридгор вучуд дошта бошад, албатта ин ният ҳосил мегардад. Бинобар ривояти дигар, ҳар яке аз ин эҳромчаҳо рӯзи қиёматро ба муҳлати ҳафт сол ба ақиб мепартояд.

Агар яке аз эҳромчаҳо аз таъсири шамол ва ё бо далели дигар афтад, ин чун аломати нек шумурда мешавад – худӣ Офаридгор инсонро дуо дод, ки ин иншооти хурдро созад ва дар натиҷа нияти ӯ албатта ҷомаи амал мегӯшад.

Дар ин чо бисёр чизҳои ағҷибро дидан мумкин аст, аммо бештар аз ҳама дар байни сайёҳон қабри ода-

мофтуковҳо анҷом дода шуданд ва албатта устухонҳои Одам пайдо нагардиданд. Лекин қабр ҳоли набуд, археологҳо аз он скелети занро ба даст оварданд, ки дар қарни понздаҳум зиндагӣ кардааст.

Дар ҳар сурат, мардуми маҳаллӣ ва инчунин зиёраткунандагон бовар доранд, ки агар олимони устухонҳои Одамро пайдо накардаанд, ин маънии онро надорад, ки ӯ дар ин чо дафн нагаштааст. Аз ин рӯ онҳо ин макбарҳои қадимири эҳтиёткорона нигоҳбинӣ мекунанд ва ҳар як хишти аз он афтидаро дар ҷояш дубора мегузоранд.

Таҳияи Т. МИРҶАЁЕВ.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Ҷонишини сармуҳаррир
Тоҷибой ИКРОМОВ

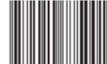
Рўзнома ҳафтае ду маротиба:
рўзҳои чоршанбе ва шанбе чоп
мешавад.

*Рўзнома дар компютерхонаи идора
ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардида.*

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервали
ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома
ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонси матбуот ва ахбороти
Ўзбекистон тахти рақами 0003 ба рўйхат гирифта шудааст.

Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-828.
Адади нашр 3701. Ҳаҷм 2 ҷузъи чопӣ.
Усули нашр — офсет, андозаи А-2.

1 2 3 4 5 6

Мухаррири
навбатдор:
Т. Тўхтаев.
Саҳифабанд-дизайнер:
Х. Тўхтаева.
Мувофиқи қадвал —
21.00
Ба чоп супурда шуд —
03.00

Нишонии мо:
100011 ш. Тошканд,
кўчаи Навоӣ, 30, ошёнаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337;
Котибот: +998555200336.
Факс: +998555200337.
сайт: http://ovozitojik.uz/, e-mail:
ovozitoj@umail.uz, ovoz@list.ru
Индекси обдуна 170.
Матбааи таъбуи нашри Ширкати саҳномии «Шарқ».
Нишонии қорхона: кўчаи Буюк Тўрқон, ҳонаи 41.